

НАЙВИЩИЙ СУД ЗДА ПОЧИНАЄ ВАЖЛИВУ СЕСІЮ

Вашингтон. — Найвищий Суд ЗДА 7-го жовтня починає щорічну сесію, яка може внести в законодавство країни дуже важливі зміни. Найвищий Суд має вирішувати апеляції в справі зміни територій конгресових виборчих округів, відкрити від засудів за расові демонстрації та в справі свободи промов і преси. Преса підкреслює, що немає згоди напруження, яке виникло було внаслідок недавніх вирішень Найвищого Суду в справі молитви в публічних школах. Відкриття нової сесії Найвищого Суду відбувається за звичайного рутинного. Члени цього Суду зберуться в мармуровий зал, де вчорішній відкриття нову сесію, на якій поведуться пізніше про допущення нових адвокатів до виконання практики в Найвищому Суді. В першому тижні судді розглядатимуть нові скарги, які вилінули під час вакаційної перерви. Аж в найближчому тижні почнуться усне пересудження в справі 5-ох апеляцій від засудів за те, що негритянські студенти вели так званий сидіння страйк в ресторанах і кафеєтерях, власниками яких є білі, які не бажають собі обслуговувати негритянських гостей. Найвищий Суд має вирішити, чи стоїть їм право карати тих осіб, які домагалисься обслуговування без расових обмежень в ресторанах, що є призначені для публіки. Вирішення цієї справи матиме вплив на голосування в Конгресі, який має вирішувати урядовий законопроект про охорону громадянських прав, в якому є окремий пункт про те, що має бути скасована сегрегація і в приватних ресторанах та кафеєтерях. Коли 6 Конгрес скоріше вирішить позитивно цей пункт, тоді Суд має би вжити рішення. Давніше Найвищий Суд вирішив був цю проблему так, що приватні ресторани мають право не допускати до своїх локалів негритянських гостей. Рішення Суду скасувало б тисячі засудів, які стоїть суди видали були за те, що негритянські гості вели так званий сидіння страйк. Найвищий Суд має вирішити і справу закриття публічних шкіл в повіті князя Едварда у Вірджинії, де вже 4 роки не діють публічні школи тому, щоб не допустити до них негритянських учнів.

Британія надалі підтримує політику ЗДА у відношенні до СССР

Лорд Гром і президент Джон Ф. Кеннеді

Вашингтон. — Британський міністер закордонних справ лорд Гром в минулому п'ятницю 4 жовтня ц. р. на довгий авіаційний у президента Кеннеді, нараджувався з ним над подальшою політикою у відношенні до Советського Союзу та на тереї Атлантичного Союзу (НАТО). За твердженням газет, стверджено на тій конференції повну одностайність думок, що треба крок за кроком шукати порозуміння з СССР в різних справах і що тому договорення ЗДА й СССР в справі заборони перевезення атомової зброї шугачим сателітами в космосі є річчю корисною, хоч практично безвартістю. Президент і лорд Гром обговорювали ті справи, що вони будуть затримувати на найближчій конференції през. Кеннеді з Громом в найближчий четвер. Саме того дня договор про частинне припинення ядерних експериментів уйдіть в життя і тому ція атмосфера для такої наради Кеннеді й Громки буде сприятливою. Лорд Гром підтвердив теж, що Британія „радо“ візьме участь в нарадах ЗДА, Західної Німеччини, Італії, Греції і Туреччини щодо створення спільної надводної флотії з атомовими ракетами „Поларіс“, дармащо Британія поки що це до того проєкту активним не приступила. Становище Британії в справі новостворення держави Малайзії сильно підтримав в своєму виступі на Генеральній Асамблеї представник Малайзії Он Йок Лінь, який рішуче заперечив закиди Індонезії, наче б Малайзія була, параваном для британського „неоколоніалізму“. Він навів докази, що приступлення Малайї, Сінгапуру, Північного Борнео і Сараваку відбулось за добровільною згодою тих країн без найменшого натиску з боку Британії та що, напр. Вруней, який спершу мав теж туди приступити, не приступав тому, що його султан в останній хвилині відмовився.

„Даджерс“ виграли Світові Серії бейсболу 4:0

Лос Анджелес, 6 жовтня. — Дружина „Даджерс“ після двох перемог Світових Серій в Нью Йорку також і в Лос Анджелесі не допустила дружини „Сайкс“ до голосу та виграли також дві дальші зустрічі. Завдяки своїм надзвичайно вправним кидкам „Даджерс“ здобули потрібні для перемоги в суботу з вислідом 1:0 (кидач Дан Драйздейл) та в неділю з вислідом 2:1 (кидач Сенді Кудфакс). Цим самим дружина „Даджерс“ з Лос Анджелес стала чемпіоном світу в бейсболі чотирма під ряд перемогами, без однієї програної.

У Нью Йорку вшановано пам'яті пок. Івана П. Багряного

Нью Йорк. — Заходами Представництва Виконано Органу УНРади в ЗДА вшановано пам'яті померлого нещодавно віце-президента УНР в екзиль, колишнього голови УНРади, видатного українського письменника Івана Павловича Багряного окремою академією, що відбулась в суботу 5-го жовтня ц. р. в залі УВАН у Нью Йорку. Академію відкрив коротким словом голова згаданого вище Представництва, після чого вчирну доповідь, що проаналізувала літературну й політичну діяльність І. П. Багряного, вголосив ред. В. І. Гришко, а доповнив її Юрій Див-нич. У мистецькій частині Академії взяли участь Ганна Шерей (сольоспів), Йосиф Гіряк (деклямація), Рафаїл Венке (скрипка), Карло Себюк (фортепія) і О. Л. Омельський, як акомпаніатор. Українське громадянство висловило широкі зацікавлення. Між приязнями був також президент УНР в екзиль, д-р Степан Витвицький. Наступного дня, в неділю 6-го жовтня, в 40-й день смерті Івана Павловича Багряного відправлено Панахиду в катедрі св. Володимира. Правила о. протопресв. Лев Весоловський і о. Павло Багнівський, а співав катедральний хор під орудою проф. В. Завітневича.

В Нью Йорку відбулася Перша Сесія Представників Регіональних Комітетів

Нью Йорк. — В неділю 6-го жовтня о год. 11-й передполуднем в залі Українського Інституту Америки відбулася Перша сесія Представників Регіональних Комітетів, в якій взяли участь делегати від кількохнадесятьох комітетів в числі понад 30 осіб. Проф. д-р В. Лев відкрив сесію та дав звіт про дотеперішню діяльність комісії. Ред. І. Дурбак доповідав про завдання Ради Представників Регіональних Комітетів і пропонував план праці та проєкт правил діяльності. Після того відбулася жива дискусія, в якій забирали голос численні представники комітетів. До Управи Ради Представників Регіональних Ко-

Етіопський імператор поручає Об'єднаним Націям сприяти правді у світі

Об'єднані Нації. — Етіопський імператор Гайле Селассіе в минулому п'ятницю 4-го жовтня ц. р. велику промову на Генеральній Асамблеї Об'єднаних Націй, в якій перестерігав Об'єднані Нації, щоб вони не робили таких помилок, як Ліга Націй, що не хотіла й не мала сили рішуче протидіяти яскравим актам несправедливості у широким світі. Гайле Селассіе пригадав, як то він у 1936 році особисто апелював був до Ліги Націй в Женеві, щоб вона вступила в оборону Етіопії (Абіссинії) проти збройної агресії з боку Італії Муссоліні і як то Ліга Націй нічого в цій справі не зробила. Загин Ліги Націй та перемогу етіопської незалежності в справі Гайле Селассіе наводив на доказ історичного промахи, що його зробила Ліга Націй. Тому він тепер апелював до Об'єднаних Націй, щоб вони примусили Португалію признати державність її колоній та щоб примусили Південну Африку виректись своєї біло-расової політи-

Гайле Селассіє

ки та щоб зробили це силою, якщо не можна переконуванням. Гайле Селассіє передав при цій нагоді Генеральному Секретареві ООН у Тантані оригінал чартеру Організації Африканської Єдності, заснованої на недавньому з'їзді 32 африканських країн та підписаного всіма їх головами.

Франція шукає вирівнювання своїх розбіжностей з ЗДА

Париж. — Французький міністер закордонних справ Моріс Кув де Мурвіль відіслав в минулому суботу в Парижу до З'єднаних Держав не так закликаючи на пленумі Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй великої промови, як на те, щоб у розмові з державним секретарем Діном Раском і президентом Кеннеді з'ясувати позицію Франції в усіх важливих міжнародних справах, аргументувати її та переконати керівників американських чинників, що Франція в кожному великому міжнародному конфлікті стоїть за Америкою і у ви-

На „Союзівці“ відбулися спортивні змагання зустрічі КЛК

Союзівка, 5 і 6 жовтня. — підключав інж. Богданові Раківі та цілому КЛК за влаштування на „Союзівці“ таких гарних спортивних імпрез і підкреслював при врученні трофеїв Ярославові Рожанковському, що вручає його найстаршому тепер українському тенісистові якраз він, найстарший роками служив урядовцем і член Екзекутиву УНСоюзу. В стрільні з кріса перше місце серед чоловіків здобув Юрій Купчинський, а в конкуренції жінок поділилися першим місцем при рівності точок Мотря Вовідка і Христя Болнар. Також в стрільні з лука Мотря Вовідка зайняла перше місце серед жінок, а серед чоловіків вийшов переможцем Мирон Шарко. Традиційні вже на зустрічах КЛК змагання кічки закінчилися перемогою молодших над старшими. За всі перші та другі місця одержали учасники грамоти КЛК.

„Чорноморська Січ“ перемогла „Интер Клуб“

„Чорноморська Січ“ з Нью-арку залишила садинокою дружиною Американою Футбольної Ліги, яка не втратила досі одної точки в мистецьких грах цього сезону. Минулої неділі, 6-го жовтня в Нью-арку, „Чорноморська Січ“ виграє 3:2 мистецькі змагання Ліги з живою дружиною італійської „Интер Клуб“, який претендує на чемпіона Ліги. Перемогу над технічно кращим противником виверили січовики дуже жорстко та завзятою грою. До перерви вела „Ч. Січ“ 2:0, а після 3:1 і при кінці зброборона переможного вислуду. Ворота для „Чорноморської Січі“ здобули: Чайка 2 і Дутра 1.

УСК Нью Йорк зустрів минулої неділі на своєму грищі в Коледж Пойнт дружиною „Гунгарі“ в мистецькій грі „Великої Десятки“ Німецько-Американського Футбольного Союзу. Змагання ці закінчилися нерішенням вислідом 1:1. Дружина УСК-у, яка мала значну перевагу в першій пів-

МІЖ ЗДА І РЕЖИМОМ ПІВДЕННОГО В'ЄТНАМУ ЗНОВУ ЗАГОСТРИЛИСЬ ВІДНОСИНИ

Сайгон. — Американський посол у Південному В'єтнамі Генрі Кебот Ладж зголосив перед президентом Південного В'єтнаму Нго Дінг Дієм гострий протест проти побиття південно-в'єтнамською поліцією трьох американських журналістів. Поводом це до відома у Вашингтоні сам державний секретар Дінг Раск підкреслює, що протест ЗДА відбувся в найповажливішій формі. Водночас лідер демократичної більшості в Сенаті сен. Майк Мансфілд заявив, що брутальна поведінка південно-в'єтнамської поліції Нго Дінг Ню, проти якого виступив названий посол, в Південному В'єтнамі це напружила внаслідок бомбових саботажів, що їх — мажоритарна поліція у відношенні до американських журналістів — це подія нечувана в культурному світі та що в даному випадку південно-в'єтнамський уряд має не тільки перепросити Америку і тих журналістів, але й заплатити відшкодування та поставити перед суд безпосередніх винуватців. Поліція кинулася на трьох журналістів в минулому суботу 5-го жовтня після того, як вони робили світлинні із нової страшилки сцени, що розігралася на центральній площі в Сайгоні. А саме, знову один молодий буддистський монах, який шостий з черги від 11-го червня ц. р., прихилився таксію на те місце на площі, сів на землю, вийняв з-під плаща банку з газоліном, облив себе нею і підпалив свій одяг сірником. Він сидів не порушуючи, похи в три хвилини після того мертвий, згорілий на вугіль, перевернутий. Шість закордонних журналістів були анонімно інформовані про попереджені, що докладно в такому-то часі відбувається на тій площі надзвичайна подія і вони повинні туди. Між ними були три американці: Джон Шаркей і Грент Волфкілл з Нешенел Бродкестінг Корпорейшен і Дейвід Гальберстам з „Нью Йорк Таймсу“. Поліція кинулася відірвати від Гальберстама фотоапарат, а коли два інші його колеги боронили його, то полісисти всіх трьох сильно побили. Коли два журналісти хотіли перевести найважче пораненого Джона Шаркея до шпиталю, поліція не дозволила їм зупинити таксію і щойно згодом, коли збіглась величезна юрба, перевезено раненого до шпиталю, де треба було зшити йому шкіру на голові шістьма стібами. Посол Ладж розмовляв зараз після повідомлення про ту подію з усіма трьома журналістами і був — за повідомленням преси — сильно схвилюваний, однак поведінкою поліції, як тією новою демонстрацією противників режиму Нго Дінг

Дієма, який переслідує буддистів. У дальшому ході подій у Південному В'єтнамі повідомляють, що будинок на вимогу посла Генрі Кебота Ладжа викликано з Сайгону до Вашингтону шефа місії Центральної Розвідки Американою журналістів. Поводом це до відома у Вашингтоні сам державний секретар Дінг Раск підкреслює, що протест ЗДА відбувся в найповажливішій формі. Водночас лідер демократичної більшості в Сенаті сен. Майк Мансфілд заявив, що брутальна поведінка південно-в'єтнамської поліції Нго Дінг Ню, проти якого виступив названий посол, в Південному В'єтнамі це напружила внаслідок бомбових саботажів, що їх — мажоритарна поліція у відношенні до американських журналістів — це подія нечувана в культурному світі та що в даному випадку південно-в'єтнамський уряд має не тільки перепросити Америку і тих журналістів, але й заплатити відшкодування та поставити перед суд безпосередніх винуватців. Поліція кинулася на трьох журналістів в минулому суботу 5-го жовтня після того, як вони робили світлинні із нової страшилки сцени, що розігралася на центральній площі в Сайгоні. А саме, знову один молодий буддистський монах, який шостий з черги від 11-го червня ц. р., прихилився таксію на те місце на площі, сів на землю, вийняв з-під плаща банку з газоліном, облив себе нею і підпалив свій одяг сірником. Він сидів не порушуючи, похи в три хвилини після того мертвий, згорілий на вугіль, перевернутий. Шість закордонних журналістів були анонімно інформовані про попереджені, що докладно в такому-то часі відбувається на тій площі надзвичайна подія і вони повинні туди. Між ними були три американці: Джон Шаркей і Грент Волфкілл з Нешенел Бродкестінг Корпорейшен і Дейвід Гальберстам з „Нью Йорк Таймсу“. Поліція кинулася відірвати від Гальберстама фотоапарат, а коли два інші його колеги боронили його, то полісисти всіх трьох сильно побили. Коли два журналісти хотіли перевести найважче пораненого Джона Шаркея до шпиталю, поліція не дозволила їм зупинити таксію і щойно згодом, коли збіглась величезна юрба, перевезено раненого до шпиталю, де треба було зшити йому шкіру на голові шістьма стібами. Посол Ладж розмовляв зараз після повідомлення про ту подію з усіма трьома журналістами і був — за повідомленням преси — сильно схвилюваний, однак поведінкою поліції, як тією новою демонстрацією противників режиму Нго Дінг

Тим часом пані Нго Дінг Ню, братова президента Нго Дінг Дієма й дружина шефа південно-в'єтнамської поліції та промотора репресійної політики Нго Дінг Ню, в інтерв'ю, що з нею переведено в Парижі для „Америкен Бродкестінг Компані“, оскільки американці, що вони поводяться в Південному В'єтнамі не як дійсні союзники, а як „обсерватори“. Вона заперечила, наче б узагалі в Південному В'єтнамі переслідували буддистів, бо „так звані буддисти“ це — за її словами — тільки комуністичні агітатори, які хочуть скинути режим родини Нго та користуються американцями, як своїм „зарядним“. Новий південно-в'єтнамський посол до Банг Лі, призначений на місце батька пані Нго, Тран Ван Чуонга, що зріє на знак протесту проти політики Нго Дінг Дієма та засудив був виступи своєї дочки, також відмовився від пані Нго. Дізнавшись про те останнє її інтерв'ю в дорозі до Америки, він заявив, що пані Нго є „приватною особою“, в Південному В'єтнамі репрезентує тільки він. Водночас, в минулу неділю, прибула до Південного В'єтнаму 8-членна делегація американських конгресменів під проводом Клемента Заблоского, який є головою далекохідної Підкомісії для закордонних справ в Палаті Репрезентантів. Від тієї Підкомісії у великій мірі залежить ухвалення фондів для Південного В'єтнаму. На поведінку 7-го жовтня було передбачене започаткування дебату в Генеральній Асамблеї Об'єднаних Націй в справі порушення режимом Нго Дінг Дієма прав людини і громадянина своїми переслідуваннями й буддистів. Цю скаргу зголосило кілька буддистських держав під проводом Цейлону.

У СВІТІ

● У Лондоні судять за кримінальні злочини Кілер і четверо інших близьких їй осіб, які будинок свідомо фальшиво зізнавали під присягою, внаслідок чого засуджено було на три роки колишнього любовника названої дівчини лондонського Алоїзуса Гордона. Апеляційний Суд, дистанс доводи, що Гордон вбив жертову змови, звільняючи його. Справа тому набрала розголосу, що Крістіна Кілер була сумної слави „геройкою“ афери колишнього британського військового міністра Джона Профума і що через неї вивбух скандал, жертову якого мало не впаив ввесь уряд Мемілена.

● Президент Французького сенату Гастон Монпельє, генеральний президент де Голль, закликає його режимі, що той, м. і., створив концентраційні табори в Франції. Сенатори з партії де Голль гостро його за це атакували в Сенаті. Монпельє проступав, що він говорив не так про телерішні кінцати у Франції, як колишній.

● Скандинавські країни — Данія, Норвегія, Швеція і Фінляндія — виступають в Об'єднаних Націях активно по стороні африканських країн — проти біло-расової політики в Південно-

Головний економічний радник в обороні зменшення податків

Вашингтон. — Голова Президентової Ради Економічних Дорадиці Волтер В. Геллер, промовляючи на зборі Американської Ради в справах виховання, виступив в обороні урядового проєкту зменшення федеральних податків, щоб цим способом скріпити економіку та зменшити число безробітних. Деякі противники урядового податкового проєкту твердять, що число безробітних є високе тому, що немає запотребування на невикористаних фахових робітників, а цієї справи не розв'язує запропоноване урядом зменшення податків. Геллер наводив статистику, з якої виходить, що число безробітних більше зросло між тими, які закінчили коледжі,

які тим, що не мають жодного фахового вишколу. Професор Мишигенського університету Чарльс С. Кілінгсворт зізнався в Конгресі і сказав, що потреба фахових вишколених робітників є така велика, що без її задоволення не може вповні зростати економіка і внаслідок того не зможе зменшитися число безробітних. Різниця між цими двома економістами зазначувала тому, що Кілінгсворт бере до уваги період від 1950-1962-го року, а Геллер звертає увагу на роки 1957-1962. Висновки проф. Кілінгсворта не є вірні, бо він оцінює економіку і в роках 1950-1953, коли це була війна в Кореї, і коли треба було чистити, які закінчили коледжі,

Гураган Флора спричинив смерть понад 400 осіб

Маямі, Флорида. — Шостий в цьому році тропічний гураган Флора є найсильнішим з усіх щорічних гураганів, який від половини минулого тижня нищить Караїбські острови і досі велике спустошення зростає на острові Гаїті, де згинуло більше як 400 осіб, а в неділю він лютував по острові Кубі, де також є велике матеріальне знищення, головним чином у східній частині острова. В Гаїті і на Джимайї до нещодавньої зливи дощі внаслідок цього гурагану, а

на Флориді вже відчувався вплив його в неділю 6-го жовтня. На Кубі гураган вів із швидкістю 150 миль на годину. Уряд оголосив три провинції: Орієнте, Камагей і Лас Вільяс за райони в критичній становищі. Важко є передбачати, куди цей гураган поведе з Кубі, на всякий випадок є поготівля на Флориді. Американський Червоний Хрест вислав своїх представників до Гаїті, щоб встановити висоту шкідів та призначити відповідну допомогу пошкодженому внаслідок гурагану.

В АМЕРИЦІ

● 4 великі каліфорнійські ошадисті концерни повідомляють, що від 1-го жовтня платять відсотки по 5 річних. Два з них досі платили від ошадистості по 4,85, а два по 4,8. Треба пригадати, що в липні ц. р. два ошадисті концерни почали платити по 5 відсотків від ошадистості. Федеральні ошадисті товариства і надалі платять відсотки по 4,85 в Лос Анджелесі, а в Сан Дієго по 4,5.

● Фірма Дю Понт де Немеурі і Спінна на пресовій конференції повідомила журналістів, що вона випroduкувала новий синтетичний матеріал, з якого 31 взуттєва фірма почне продукувати взуття вже на весні 1964-го року. Ця матеріал називається кордем. Інша взуттєва фірма продукує черевки для хлопців, які є непромакальми і які коштуватимуть всього 3,95 дол. Черевки будуть із синтетичного матеріалу.

● Федеральний прокуратор в Нью Йорку Роберт М. Морген-

тав повідомив, що заарештовано провідника кубинських втікачів Марі Гарсію Коли за те, що він планував вилетіти з 50-позовних банківних картості суми підписну акцію проти Кастро на Кубі. Заарештовано і двома американцями в Балтиморі, а ще одного учасника цієї змови фальшивиків шукають. Досі відкритими були вже 1,600 цих 50-позовних банківотів, але ще не пустили їх в обіг. Фальшиву банківоту є злочинним в цій країні навіть тоді, коли це є гроші країни, що з ворогом ЗДА.

● У Чаті на Сибірі совєтські власті засудили на рік в'язниці жінку Е. П. Мутіну за те, що вона „інтритувала“ 18 боксерам для годівлі нових синієв, гузок і індиків. Цей засуд стосується у зв'язку з кампанією „маршування“ хліба — з уваги на гостру нову харчову кризу у совєтському „раю“.

СВОБОДА

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1103 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year \$12.00; six months \$6.25; three months \$3.25. — Jersey City & Foreign Rates: One year \$14.00; six months \$7.50; three months \$4.00. For UNA members monthly 65¢.
Реклама: На рік — \$12.00; на пів року \$6.25; на три місяці \$3.25. — В Джерсі Сіті і закордоном: — На рік \$14.00; на пів року \$7.50; на три місяці \$4.00. — Для членів У. Н. Союзу, членів і жінок — 65 центів місячно. — За кожну зміну адреси платиться 10 центів.
Читачі і поштові орденки виславляти на: "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потрібні випадки і скорочувати надіслані матеріали. Незадоволені матеріалами повертаються тільки тоді, коли автор собі не виразив застеріг долучати задресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 348, JERSEY CITY 3, N.J.

Хвиля переворотів

Якраз через тиждень після військового перевороту в Домініканській республіці стався такий самий переворот у Гондурасі, з тією різницею, що коли в Домініці пройшло це гладко, без жертв, то в Гондурасі була стрілянина з убитими й раненими. Зрештою, вже й перед тим, навесні і влітку цього року, відбулися військові перевороты в Гватемалі й Еквадорі. Вістки з Венесуели, Ель Сальвадора й Бразилії такі, що коли б там війська скинули цивільних президентів, то це не було б також несподівано.

Одні хвиля військових переворотів у латинсько-американських країнах породжує різномірні рефлексії щодо державно-політичної зрілості й населення та щодо взаємодії елементів згуртованих саме у війську, то військових, не маючи ані терпеливості, ані тактичної гнучкості партійних політиків, зате маючи в руках зброю, заспокоюють свій острах і свою підозру радикально: відносять від влади тих, яким закладають міякість супроти комуністів. Очевидно, що в кожному такому випадку в більшій або в меншій мірі грають роль теж персональні амбіції військовиків, інтриги та заздрість.

Для З'єднаних Держав і спеціально для теперішнього демократичного Уряду ці військові перевороты в країнах Латинської Америки створюють надзвичайно складну ситуацію. Як не зустрічати у внутрішній політиці справи латинсько-американських країн. Коли він виключає збройну інтервенцію проти Фідела Кастра на Кубі чи режиму Нго Дінг Діама у Південному В'єтнамі, де, так би мовити, кровно заангажовані американські інтереси, то тим паче не може висилати він морської піхоти для привернення влади скиненим президентам у Домініці чи Гондурасі. З другого боку, з існуванням демократично-республіканського режиму в тих державах, із законом обраними президентами, зв'язують у Вашингтоні надії на соціально-економічні реформи, як необхідну передумову успіху програми Союзу для Поступу. Теорія американських керівників кіл така, що саме правління таких демократичних президентів, як вони були ще минулого тижня у Домініці та Гондурасі, може довести комуністам в інших країнах, що такі найкращіша форма правління має народи форма правління — демократія. І, навіпаки, керівні чинники у Вашингтоні побоюються, що військовий диктатурі сприяють комуністичного типу Кастрового, бо дають комуністам в руки аргумент — конечність боротьби проти "чорної реакції", яка ніби має на увазі тільки добро багатіїв та інших "п'явок народу".

Нездоволення Вашингтону з приводу військових переворотів у Латинській Америці виявилось припиненням дипломатичних взаємин з Домінікою і Гондурасом. Алеж у практиці такі американські репресії проти нових радикально антикомуністичних режимів виходять передусім у користь комуністів. Демократично-ліберальні принципи літальності у нинішній керівній верхівці у Вашингтоні дуже близькі психіці таких президентів, як домініканський Хуан Бош та гондураський д-р Рамон В. Моралес, які, як типові інтелігентні ліберали, не бачили піднятих до комуністів і називали їх "червоною оселедцем". Питання не в тому, щоб за всяку ціну зберегти республікансько-демократичний режим без уваги на те, що в ньому діється, а в тому, як найдоцільніше поборювати комунізм.

Остан Тарнаський

ЗУАДК

ЗЛУЧЕННЯ УКРАЇНСЬКИХ АМЕРИКАНСЬКИХ ДОПОМОГОВИХ КОМІТЕТІВ
(До 20-річчя існування і праці)

(1)

Прятоку для створення великої української установи, яка мала б нести допомогу українцям, що потерпіли в останній війні, дала сама друга світова війна. Всього лише кілька років тому, коли війна, яка у великій мірі велася на українських землях, принесла величезне знищення і зuboження українському народові. Тож від перших початків воєнних дій свідомі українці у вільному світі жили думкою організувати установу, яка могла б переводити збірки і розподіляти допомогу рідному краю. Перші зв'язки з Європою, що постанали внаслідок

американсько-совєтського порозуміння, лише стверджували потребу такої допомогової акції.

Так разом із політичною діяльністю в користь України, — ця діяльність відновлюється на Першому Конгресі американських українців 24 травня 1940 року у Вашингтоні, — розгортається гуманітарно-харитативна акція. На Другому Конгресі американських українців, що відбувся 22 січня 1944 р. у Філадельфії, справам допомоги українцям приділено багато уваги. На тому Конгресі виступив із доповіддю визначний український громадський діяч, д-р Ляонгін Цегельський, який подав головний напрям допомогової акції, а саме в першу чергу всім тим українським патріотам, які внаслідок війни і післявоєнної політичної дійсності змушені будуть покинути рідний край і опиняться на еміграції.

Рішенням Другого Конгресу американських українців постав ЗУАДК. Правда, для організації оформлення потрібно було ще солідної підтримки праці. Тож Другий Конгрес призначив підготовчу комісію, яка після кількох місячних старань скликала на 20 червня 1944 р. Засновуючі Збори ЗУАДК. Від цієї дати ЗУАДК вже існує.

На голову ЗУАДК Комітету обрано д-ра Володимира Галана, а до складу постійного Управління увійшли: д-р Неоніла Пелехович-Гайворонська, Юлія Маньковська, д-р Павло Дубас, Євген Рогач, Роман Слободян, Василь Шабатура, Анастасія Вагнер, Іванна Бенцаль, Марія Влизняк, Ан-

О. Жданович

РОЗКРИТТЯ СЕКРЕТ

Париж. — Аденауер вихав дуже доволенний із своєю поїздкою до Голі. У попередньому дописі ми пробували аналізувати причини його задоволення. А все ж його гарячі подяки за гостинність і висловні захоплення, "висловні розмови", що їм він дав вираз у прощальній телеграмі, переказували кордон Франції, були свого роду загадкою. Дехто навіть говорив, що Аденауер вивіз із Рамбува якийсь секрет. Останніми днями де Голь цей секрет розкрив.

Через два дні після зустрічі з Аденауером де Голь вирушив у давню заплановану поїздку по кількох департаментах південної Франції. Над гірською річкою Дром, на якому будуть нові гідроелектричні, в маленькому містечку Оранж, він виступив з промовою, яка справила у Франції враження вибуху бомби. Він заявив, що наступного року має намір знову кандидувати на пост президента республіки, і що може навіть приспівити референдум, щоб ця справа була якнайвишше вирішена.

Ця бомба вибухла так несподівано і з такою силою, що ось ми, тижень, поки ці рядки дійдуть до читачів, а реакція преси буде все ще здумана. Чому так? Уже хоч би тому, що всі пригадують собі, скільки крику було про спосіб вибору президента. А крик був такий великий, що, що опозиція проти зміни конституції аж ніяк не могла бути такою тихою, як це ми не можемо мати його набутих, де Голь відійде, не встигши закрити нові системи державного правління.

Де Голь мовчав. Але за кулісами розмови викликали невпевненість, що він вдруге не кандидатуватиме. І всі обраховували, як важко буде вибрати нову голову держави в загальному голосуванні, які є небезпеки, що ним стане, наприклад, комуніст чи інший авантюрист.

Тепер де Голь розкрив свої наміри і розвів аргументації опозиції, одним махом вигравши майже всі її аргументи для себе: коли нема відомого кандидата на наступника, то логіка наказує віддати всі голоси за де Голя. Тож нема ніякого сумніву, що де Голь виграє референдум, буде обраний на президента, ще й може поставити під голосування все, що хоче, і напевно виграє.

В цьому болочисті удару по опозиції і в цьому секреті, чому опозиція ще навіть не почала кампанії. Треба б додати думати, щоб вигадати якусь нову логічну аргументацію проти де Голя.

Таким чином поки що залишається єдиний аргумент проти нього — це зріст ціни. Наступ у цій площині іде дуже крутими шляхами, і його логіку можна б підсумувати так:

Хитра урядова пропаганда твердить, що зріст ціни хвилює голову держави, і він дуже невдоволений із своїх міністрів, які за це відповідають. Відомо, що сам де Голь керує зовнішньою політикою і справами оборони, залишаючи урядові господарські справи. Коли він одного дня починає, що діється на цьому відтинку, то напевно усуне міністра фінансів і промисловості.

В дійсності, — каже опозиція, — за зріст ціни відпові-

дає сам де Голь. Маючи в своїх руках повноту влади, він може реформувати систему поставання, яка у Франції перестаріла і є однією з головних причин дорожчання продуктів по дорожній продукції до споживача. Саме через закордонну політику й політику в ділянці оборони він вигадав необхідність для Франції атомової зброї, тримається цієї вигадки проти всього логіки, і тим самим збільшує непродуктивні витрати на атомову й ракетні дослідження, обрізуючи бюджет інвестицій.

Це — важкі закиди, і вони не позбавлені підстав. Одні публіцисти писали, що ніякий авторитет, навіть такий великий, як де Голь, не витримає постійного зростання ціни. У цьому ствердженні є багато правди, але не до кінця. Сміємо твердити, що де Голь витримає наступ зросту ціни, навіть, коли цього зросту не припинить. Ціна б не зростала, так, що викликають тривогу. У цьому ствердженні є багато правди, але не до кінця. Сміємо твердити, що де Голь витримає наступ зросту ціни, навіть, коли цього зросту не припинить. Ціна б не зростала, так, що викликають тривогу.

У цьому ствердженні є багато правди, але не до кінця. Сміємо твердити, що де Голь витримає наступ зросту ціни, навіть, коли цього зросту не припинить. Ціна б не зростала, так, що викликають тривогу. У цьому ствердженні є багато правди, але не до кінця. Сміємо твердити, що де Голь витримає наступ зросту ціни, навіть, коли цього зросту не припинить. Ціна б не зростала, так, що викликають тривогу.

У цьому ствердженні є багато правди, але не до кінця. Сміємо твердити, що де Голь витримає наступ зросту ціни, навіть, коли цього зросту не припинить. Ціна б не зростала, так, що викликають тривогу. У цьому ствердженні є багато правди, але не до кінця. Сміємо твердити, що де Голь витримає наступ зросту ціни, навіть, коли цього зросту не припинить. Ціна б не зростала, так, що викликають тривогу.

Зенон Стефанів

РОЗВІДУВАЛЬНА СЛУЖБА

Загальновідомо, що розвідувальна служба — по-англійськи "інтеліженс" — є інституцією, яка доставляє основний матеріал для всіх політичних і воєнних рішень.

Велика стратегія, або політика держави, — так в організації мирного життя, як і в приготуванні та провадженні війни, мусять спиратися на відомості, зібрані цією службою. Недоцінювання або занедбання цієї ділянки веде неминуче, на випадок конфлікту, до поразки. Звідси виходить, що розвідувальна служба — поряд воєнних можливостей держави — є головним чинником для збереження і ведення війни.

Розшукуючи відомості про противника, а навіть і союзника, та забезпечення власних дій — одне із відрізків і неминучих прав державної політики і війни. Це підтверджує історія, виявляючи, що причиною нещадно у багатьох випадках була необачність, а тим самим помилка і несправильна оцінка ситуації противника. Розвідувальна служба, хоча б і була значно сильніша, перестала бути великою невідомою, на томість хоч і слабшій, але нерозпізнаний, може бути джерелом всяких несподіванок.

Загалом узятих, в широкому суспільстві йонус доволі полюблене уявлення і часом куди менш розумні суті і мети інформативно-розвідної служби. Ця служба побудована на такому широкому діапазоні праці, що вичерпне обговорення цієї тематики вимагало б окремої розповіді.

В недовільній статті обмежимося тільки синтетичним охопленням цілості, не виходячи в детальні подробиці організації, операції і техніки самої праці.

Розвідувальна служба проявляється в усіх періодах історії, лише її організація і способи діяльності змінюються враз із розвитком життєвих умов. В капіталістичній праці старокітасового походження, філософа і воєнного теоретика Сун Тзу-ву, що жив на переломі 6-5 стол. до Хр., тобто приблизно 2500 років тому — в окремому розділі подані засади розвідної служби, які зобов'язують і донині. Цей твір п. з. "Мистецтво війни" належить до

сильно вона в ділянці наукових дослідів, які негайно можна використовувати для продуктивних потреб.

Аденауер вихав з Франції дуже доволенний, довідавшись, що його ліній буде підтримувати де Голь, залишаючи голову держави й фактичним керівником французької закордонної політики.

Коли йде про атомову зброю то тут справа гірша, хоч і не безвідповідна. Комплікації приходять із за кордону. Через це справу Франція має труднощі із своїми союзниками, але французини знають, що Франція потрібна, і ніякий союзник їй нічого лихого не зробить. Чи можуть ЗДА вжити господарських санкцій? Не можуть, бо цим порушили б всю систему об'єднання Європи. Та й було б це не в інтересі вільного світу.

Кілька місяців тому ми писали, що де Голь вже виграв справу атомової зброї: навіть опозиційні економісти признають, що атомова зброя коштує не так то й дорого, коли зважити, яку користь приносить вона в ділянці наукових дослідів, які негайно можна використовувати для продуктивних потреб.

Аденауер вихав з Франції дуже доволенний, довідавшись, що його ліній буде підтримувати де Голь, залишаючи голову держави й фактичним керівником французької закордонної політики. Коли йде про атомову зброю то тут справа гірша, хоч і не безвідповідна. Комплікації приходять із за кордону. Через це справу Франція має труднощі із своїми союзниками, але французини знають, що Франція потрібна, і ніякий союзник їй нічого лихого не зробить. Чи можуть ЗДА вжити господарських санкцій? Не можуть, бо цим порушили б всю систему об'єднання Європи. Та й було б це не в інтересі вільного світу.

Кілька місяців тому ми писали, що де Голь вже виграв справу атомової зброї: навіть опозиційні економісти признають, що атомова зброя коштує не так то й дорого, коли зважити, яку користь приносить вона в ділянці наукових дослідів, які негайно можна використовувати для продуктивних потреб.

Аденауер вихав з Франції дуже доволенний, довідавшись, що його ліній буде підтримувати де Голь, залишаючи голову держави й фактичним керівником французької закордонної політики. Коли йде про атомову зброю то тут справа гірша, хоч і не безвідповідна. Комплікації приходять із за кордону. Через це справу Франція має труднощі із своїми союзниками, але французини знають, що Франція потрібна, і ніякий союзник їй нічого лихого не зробить. Чи можуть ЗДА вжити господарських санкцій? Не можуть, бо цим порушили б всю систему об'єднання Європи. Та й було б це не в інтересі вільного світу.

Дещо про читачів

Колись народився Едвард Стрікс дав збуку колоритну характеристику читачів: "Я завжди вас, що присьменників любите читати, тих читачів, що не саботують, а чесно читають... Такого читача слід любити, його є за що любити: він живе нашим життям, співає наших пісень, радіє нашою радощами".

А от що робити з отим акцидологом, що покурить, покрутить мизинку, кине та й потягне на цілу ніч в марті графі: йому тільки 21, 66, 666!

"Товариші! Карті — опіоїд для народу! А винаова крадія-справжнінське стерво, брехунка й контрреволюційний елемент!..."

Заторкнувши читачу проблему, наш славний народище аж ніяк не збирався писати трактату про читачів. Та й взагалі не бачило в нас призначено уваги цьому питанню. Серед постійних мовних утєків, заборон та видавничих труднощів, усі зусилля наших культурних діячів шили на те, щоб книжка вийшла в світ. На те ж, щоб поцікавитися читачем, щоб його цікавили, інформувати й виконувати, не ставало вже ні сил, ні засобів. Сьогодні сотні висококваліфікованих науковців і робітників пера в УССР могли б легко вивести цю прогалину, даючи цінні студії з читачини проблематики, але, на жаль, їх роботу обмежено до вивчення читача, як об'єкту для пропаганди.

Відомий американський вчений Генрі Ван Дайк ділить читачів на три основні категорії: (1) прості читачі, (2) інтелігентні читачі, (3) вибрані читачі.

"Простий читач бере книжку в руки без якоїсь виразної мети чи пляну, просто, щоб провести час, — пише Г. Ван Дайк. — Він не знає багато про літературу, але він каже, що знає, що йому подобається. Цінавість і мода визначають в основному напрям його читання. До нього найлегше добираться, видавець з крикливою рекламою. Він рідко читає книжку вдруге, кімбіто забув, що вже читав її".

Інтелігентний читач читає книжку передусім заради точності інформації. Він хоче ознайомитися з фактами й подіями, ввістися. З кожним новою книжкою перед ним розкриваються щораз нові можливості поглибити своє знання. Але, йдучи цією дорогою, накопичування знань, інтелігентний читач попадає часто в крайність і не вловлює основної мети читання. Про цю проблему висловлюється так американський соціолог Е. Мартін: "Читання — це повадне діло, але часом приносить воно більше користі, коли не брати його надто серйозно. Я думаю, що читання є саме творчим пошукуванням, і воно продуктивніше, коли його супроводить присмислість, а не тверде почуття обов'язку".

"Вибрані читачі, — пише Ван Дайк, — хочуть рости і звертаються до книжки як до засобу, щоб виробити свої смаки, поглибити свої переживання, поширити свої зацікавлення, збільшити радість життя. Він любить літературу, бо вона є найближчою людиною з усіх мистецтв. Її форми й процеси цікавлять його як діяльність людини до ясності думки, до чистоти почуттів і гармонії між дією й ідеалом. Він шукає книжок, у яких природа й життя передані у вибагливій, добрий мові, позначеній індивідуальністю автора. Він не читає з почуття обов'язку або під впливом моди, але справжній примислість, бо він відчув, що примислість найвищої міри — у сприйманні речей світлих, блискучих, симетричних, гармонійних, щирих і глибинних... Така примислість оновлює серце, припіслює його биття".

Читання цього типу наближається, мабуть, до ідеалу, який так визначив виділяючий новеліст Арнольд Бенетт: "Ця читання — створює поступово в душі читача рід таємничого, дорогоцінного життя, створює для себе прижерло, скарбину й вічне джерело надхнення. Всі постійні читачі відчувують те тасмичне життя в собі, викликає книжками: воно дає почуття безпеки серед неспокійного світу, воно намагається безпечення трагедії, наче солідне банковеkonto, наче рятуючий човен серед руйнівного моря".

Ів. Смолий

ЖОВТЕНЬ — МІСЯЦЬ ФОНДУ „ВЕСЕЛКИ“. ДОПОМОЖІТЬ „ВЕСЕЛЦІ“ ПРОЯСНИТИ ДУШУ УКРАЇНСЬКОЇ ДИТИНИ! ВИШЛІТЬ СВОЮ ПЕРЕДПЛАТУ І ЩЕДРУ ПОЖЕРТВУ НА ЙІ ВИДАВНИЧИЙ ФОНД!

РОЗВІДУВАЛЬНА СЛУЖБА

(Закінчення зі сторінки 2-го)

во вжитих відомостей належить до спеціально вишколених фахівців — розвідувачів, названих звичайно шпигунами. Це вже т. зв. професійна агентурна розвідка, надія якої становить високоосвічені і відважні агенти — розвідачі. Вони іноді довгі роки, виконуючи свою службу, провадять подвійне життя. Деякі з них, зокрема, — як знаємо з історії міжнародного шпигунства, — працюють на дві сторони, але звичайно, по якомусь часі їх викриває своя розвідка, або вони переходять до ворога. Розвідувальна праця проти держав з тоталітарним устроєм і політичною системою, самозрозуміло, багато трудніша, ніж у країнах демократичних — і вимагає широкого та наполегливого використання агентурної розвідки. Ніде правди діти, у вільному світі ворожка розвідка багато потрібних відомостей може мати й без великого аусліца, — внаслідок небезпечності, балакучості і браку дисципліни на сторінках преси, а навіть у виступах офіційних осіб. Все ж така нізка залізна заслона не спроможна віддати доплати інформації, потрібної для розвідувальної служби західних держав.

Розвідувальна служба оперативного поділяється на дві категорії: 1. Розвідка наступальна (офензивна); 2. Розвідка оборонна (дефензивна).

Розвідка наступальна, з'ясувавши коротко — оцінює воєнну здатність чужих держав, вартість, можливість і заміри противника. Сюди входять чотири спеціалізовані розвідки: політична, політико-економічна, економічна, техніко-

НАПЕРЕДОДНІ ЗОЛОТОГО ЮВІЛЕЮ УКРАЇНСЬКИХ СІЧОВИХ СТРІЛЬЦІВ

Поруч 150-річчя з дня смерті Т. Шевченка і відслонення пам'ятника на його честь у Вашингтоні, які припадають в 1964 році, українська спільнота у вільному світі напевно не забуде відзначити ще одну знаменну, історичну дату, а саме 50-річчя збройного виступу наших славних Українських Січових Стрільців проти відчайдушного ворога України — Москви.

Ці дві знаменні дати тісно пов'язані з собою, вони становлять нерозривну цілість. Це найбільший і найдорожчий син України Т. Шевченко кинув у світ: „Похвайте та вставайте кайдани порівняйте!.. Борітеся — поборете: вам Бог помагає! За вас слава, за вас воля і правда святая!.. Ці святі і безсмертні слова Шевченка, вогнем запалені в серцях наших славних добровольців Укр. Січових Стрільців. Вони пірвали їх до бою, який відбувся в дні 27 і 28 вересня 1914 р. в наших рідних Карпатах. Біля бойовищних містечок Старики і Нижче Вереще. В старих, чужих, гонимих українців, з такими ж старими, музейними одягами руйнуваннями Веридла, але надхнені ідеями Шевченка, виступили вони в перший бій з ворогом за волю України. Таким чином цей перший бій започаткував збройний дії наших Січових Стрільців, які завершили відвоювання нашої держави в 1918 р.

Про 150-річчя смерті і відслонення пам'ятника Шевченкові пишеться багато в нашій пресі: списки жертводавців, комуники Комітету Пам'ятника Шевченкові, програми свята, тощо, про 50-літній ювілей УСС-ів майже нічого або дуже мало згадується. Очевидно, автор цих рядків не думав писати про те, як, коли і де задумують відзначити УСС-ів свій ювілей. Це справа Головної Ради Братства УСС-ів. Підписаний хоче подати лише деякі гадки, побажання, які нуртують серед усіх нас, а головне серед нашої старої молоді. Ось деякі гадки, пропозиції:

1) Повинен обов'язково відбутися з'їзд, апель, ще живих у вільному світі УСС-ів, цієї „останньої сотні“, бо небажано, за кілька літ, відійдуть від життя спочивши. Усі наші Об'єднання Бушних УСС-ів повинні допомогти своїм найстаршим Побратимам по зброї, головним тим, що не мають матеріальних засобів, дорогою добровільних збірок прибути на цей з'їзд. Чи не було б чудово, щоб на цей з'їзд з відкриттям пам'ятника Шевченкові у Вашингтоні? Всі старші віком громадяни, може деякі з них самі були учасниками, чи очевидцями пам'ятного збройного Січей і Соколів у Львові в червні 1914 р. з нагоди 100-річчя народивши Шевченка, — пригадають собі, пам'ятають той підйом, що велику радість наших народних мас! Маршуючі колонії, кінні бандерії наших Січей і Соколів, зокрема перший виступ — дефілада чоти наших Січових Стрільців в одностроїх викликав слюзи радости в українських глядачів, а задріп в наших ворогів. Або, якщо це з технічних причин не можна організувати, то такий з'їзд можна відбутися в останні дні вересня, в річницю

його примірників. Не дивно, що в 20-тих, а головне в 30-их рр. вже не можна його було відати. Чи багато примірників „Сурми“ збереглося тут в Америці, або Канаді? На щастя живуть між нами згадані вище творці стрілецьких пісень, які повинні перевидавати, справити і доповнити малолюдними піснями з музичного спадщини М. Гайворонського, які зберігаються в його дружині. Це буде найкращий ювілейний дарунок УСС-ів для нашої молоді.

4) Видавництво „Червона Калина“, яке продовжує свою видавничу традицію тут в Америці, хоч і бореться з фінансовими труднощами, то повинно видати з нагоди ювілею картки-листки зі славними постами УСС-ів як Д. Вітовський, всі отамани УСС-ів, картки з кольоровими репродукціями стрілецького однострою, стрілецького прапору, при цьому варто написати його історію, стрілецьких відзнак, хрестів хоробрости, заслуг тощо. З продажу цього всього можна зібрати частину грошей на видавничий ювілейний збірник. Можна теж проголосити всенародно збірку на такі благодійні цілі, як збереження цінних пам'яток наших УСС-ів для майбутніх поколінь. Якщо наше громадянство зложило досить понад чотири мільйона доларів на пам'ятник Шевченкові, то воно напевно зложить ще кілька тисяч на таку важливу справу!

Це кілька думок, кілька пропозицій з приводу 50-літнього ювілею, які повинні взяти до уваги наші УСС-и. Цей пропозицій, майбутній з'їзд має ще одно незвичайно важливе значення для нашої молоді. На цьому з'їзді повинні передати наші сідоглави Січові Стрільці свої заповіті, свої військові традиції молодому поколінню, яке в слушний час прийде на зміну, відновить і завершить те велике діло будови Вільної Самостійної України, яке 50 років тому почали наші славні Січові Стрільці.

Б. Остап'юк

ЩЕ ВИСЛАСМО ВЕЖОНТОВНО ВАРТІСНІ КНИЖКИ Осмазичи, Яновського, Ореста, Панча, С. Георгія, Дудинця, Маніла та ін., а також збірники „Волосожар“, „Ельдорад“, „Пісня і кини“ та „Грім за зорею“ (1963). На поштові видатки просимо додати 1, 2 або 3 долари. Адреса: Mr. I. MANYLO, P. O. Box 472 Vineland, N. J., U.S.A.

В таборі на „Верховині“

На краю мальовничого зеленого поля під густим великим лісом Українського Робітничого Союзу „Верховина“ в селі шатрах розмістився табір Ю ОДУМ-у. Тут, як і в попередні роки, вже від 7-го липня таборюють українські діти віком від 7 до 17 років із багатьох міст ЗДА, а двоє дітей прибули аж з Канади, разом 46 хлопців і дівчат. Вони розмістились у своїх шатрах відповідно до їх віку. Кожне шатро хлопців має свого виховника — брата, а дівчат своїх виховниць — сестричок.

Командантка табору Софія Гавриш радю розповідає про свої спостереження над життям української молоді, дітями шатра, що було б дуже корисним, якби всі українські батьки послали своїх дітей до табору, щоб можна було організувати спільну табірну дію, а пізніше для дівчат чи хлопців. Це значно б поліпшувало справу виховання.

Одумівці — це діти українських батьків нової еміграції, але з між ними різниця в національному вихованні. Ті, що вчились в школах українства та говорять вдома лише по-українськи, почували себе в таборі дуже добре. А ті, що не відвідували шкіл українства, або доводилося просиджувати коло телевізії, чи на вулиці, не мають запам'ятовувати українських слів і національного виховання відноситься їм важко і непривабливо.

І даремні будуть сподівання та нарікання батьків, які вдовно не приділяють уваги дітям і думають, що за 3-4 тижні перебування в таборі, можна буде надолужити дітям все, що було занедбано ними вдома.

Біля шатер стоїть спеціальна побудована таборова кухня та їдальня, де всі разом снідають, обідають та вечеряють. На кожний день дітям мають свою виховну програму: руханку, українські пісні, ручні роботи, прогулянку, купання в озері, вартування вночі та інше, а в неділю — церковні свята, під час Богослужб, що відбуваються на оселі „Верховина“. Крім того у великій залі УРС-у перед чисельними глядачами одумівцями влаштовано дві вдали імпреси з гарними декламаціями, українськими співом, танками, спортовою руханкою та виступами з акордеоном.

У суботу ввечері 27 липня в лісі, на березі великого і гарно для купання пристосованого озера, при чисельній участі батьків і гостей, відбу-

лася ватра Ю ОДУМ-у з декламаціями, співом, танками, музикою та відспіванням маршу ОДУМ-у. Ця ватра відбулася спільно з хлопцями табором УРС-у, який міститься в окремому будинку і має 40 українських дітей, що виконували окремо свою програму під керівництвом проф. Пруса.

По закінченні ватри представник ОДУМ-у Григоренко подякував за участь всім присутнім на ватрі гостям та батькам, а особливо Укр. Союзу, який вже на протязі багатьох років безкоштовно дає змогу одумівцям гарно провести свій вакаційний час на оселі „Верховина“.

Т. Т.

28-го вересня в.р. відійшов у вічність борець за волю Українського Народу, Член Директорії УНР **Андрій Гаврилович МАКАРЕНКО** Похорони відбулись на цвинтарі Форест Парк у Гюстоні, Техас, про що з глибоким жалем повідомляю **РОДИНА ПОКІЙНОГО**

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК у США висловлює глибоке співчуття з приводу тяжкої втрати **ДРУЖИНИ І МАТЕРІ** **МЕЛАНІІ ВИТВИЦЬКОЇ** докторові **СТЕПАНОВІ ВИТВИЦЬКОМУ**, Президентові Української Народної Республіки в екзилі і синові, докторові **Ігореві Витвицькому** з Родиною. **УПРАВА АКАДЕМІ**

Доктор Н. Гнатчук, Lambertville, Michigan, замість квітів на могилу б.л. пам'яті **МИХАИЛА СВІТХІМОВИЧА РОСТЕНКА** склав пожертву в сумі \$15.00 на Українську Вільну Академію Наук у США.

В ПОКЛОНІ Нашій Найдорожчій І Небуденній **МАТЕРІ, БАБУНІ І ПРАБАБУНІ** **св. п. Марії з Корницьких ГУБНА** В ПЕРШУ СУМНУ РІЧНИЦЮ І ПЕРЕНЕСЕННЯ У ВІЧНІСТЬ **ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ** В СУБОТУ, 12-го ЖОВТНЯ 1963 р. в церкві БОГОЯВЛЕННЯ у РОЧЕСТЕРІ о год. 9-й раню В НЕДІЛЮ, 13-го ЖОВТНЯ 1963 р. у церкві Св. ПОСАФАТА у РОЧЕСТЕРІ о год. 10-й раню В СУБОТУ, 12-го ЖОВТНЯ 1963 р. **ПАНАХИДА** на МОГИ П. ПОКІЙНОЇ Просимо усіх цих, які знали нашу Найдорожчу І Незабутню Мамуню, відмовити Отченаш за спокій її Душі. Горем прибиті: **Дочка — СТЕФАНІЯ СИН з Родиною**

ГОЛОВНА УПРАВА КАРПАТСЬКОГО СОЮЗУ з ФІЛІЄЮ НЬО ЙОРК — започатковув — **ЮВІЛЕЙНЕ СВЯТКУВАННЯ 25 РОКОВИН** ПРОГОЛОШЕННЯ ДЕРЖАВНОСТІ КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ ЦИКЛЕМ ДОПОВІДЕЙ І ІМПРЕЗ Перша доповідь на тему: „Роля молоді у відродженні Закарпаття“ виступає **д-р Володимир КОМАРИНСЬКИЙ** Субота, 12 жовтня 1963 р. Год. 6:30 веч. в Українському Інституті Америки 2 East 19th Street — НЬО ЙОРК, Н. Й.

1 1/2 МІЛЬЙОНА АМЕРИКАНЦІВ В 1962 РОЦІ ВПАЛИ ЖЕРТВОЮ АВТОВИПАДКІВ. НЕГАЙНО **ЗАБЕЗПЕЧИТЬСЯ** **АНЦИДЕНТОВОЮ ГРАМОТОЮ** **УКРАЇНСЬКОГО** **НАРОДНОГО СОЮЗУ!**

НЕМА ТО ЯН НА СОЮЗІВЦІ **СОЮЗІВКА** **ВІДКРИТА** **ЦІЛИЙ** **РІК** **КОРИСТАЙТЕ** **З ВІДПОЧИНКУ ТЕПЕР** **ПО ЗНИЖЕНИХ** **ЦІНАХ** **10-20 %** — ГАРНІ, ВИГІДНІ, ОГРІВАНІ КІМНАТИ — — ЗНАМЕНІТА КУХНЯ — ЧУДОВА ГІРСЬКА ПРИРОДА — СПОРТОВІ І РОЗВАГОВІ УДОГОВДЕННЯ **UKRAINIAN NATIONAL ASS'N ESTATE** **Kerkhouson, N. Y. — Telephone 5641** Name Address Enclosed is reservation deposit \$..... for ..... persons. 1. 2. 3. 4. Date of arrival Time for ..... weeks.

Увага! Днерзі Ситі й Околиця! Увага! **КОМІТЕТ ВІДЦІЛІВ УНСОЮЗУ** **НАДГУДСОНСЬКОЇ ОКРУТИ** — влаштує — **в неділю, 20-го жовтня 1963 року,** о год. 4-й по полудні **в залі УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ** при 96 Fleet & Oakland Ave в ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. Дж. **ЮВІЛЕЙНИЙ БЕННЕТ** для відзначення **70-РІЧЧЯ „СВОБОДИ“** найстаршого українського щоденника в Америці. В ПРОГРАМІ ВИСТУПИ ПРОМОВЦІВ ТА ВАГАТА МІСТЕЦЬКА ПРОГРАМА. За Управу Комітету Відцільв Надгудсонської Округи: **А. ШАРАН, голова** **М. БАРАН, секретар**

Придбайте для своїх дітей! Питайте по книгарнях! **Найкращий ПІДРУЧНИК** для початкових класів рідношкільного і українського парафіяльного шкільництва — це **МИКОЛИ ПІДРІБКА** **ВІРШОВАНА АБЕТКА** у виданні **УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ** і „СВОБОДИ“. Ілюстрації — **ЕДВАРДА БОЗАКА**. **ЛЮКСУСОВИЙ, КРЕЙДОВИЙ, ВІЛИЙ ПАПІР.** Ціна — **1.50 дол.** Замовлення і належність слати на адресу: **СВОБОДА** **P. O. Box 346 — Jersey City 3, N. J.**

Увага! Днерзі Ситі й Околиця! Увага! **КОМІТЕТ ВІДЦІЛІВ УНСОЮЗУ** **НАДГУДСОНСЬКОЇ ОКРУТИ** — влаштує — **в неділю, 20-го жовтня 1963 року,** о год. 4-й по полудні **в залі УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ** при 96 Fleet & Oakland Ave в ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. Дж. **ЮВІЛЕЙНИЙ БЕННЕТ** для відзначення **70-РІЧЧЯ „СВОБОДИ“** найстаршого українського щоденника в Америці. В ПРОГРАМІ ВИСТУПИ ПРОМОВЦІВ ТА ВАГАТА МІСТЕЦЬКА ПРОГРАМА. За Управу Комітету Відцільв Надгудсонської Округи: **А. ШАРАН, голова** **М. БАРАН, секретар**

Придбайте для своїх дітей! Питайте по книгарнях! **Найкращий ПІДРУЧНИК** для початкових класів рідношкільного і українського парафіяльного шкільництва — це **МИКОЛИ ПІДРІБКА** **ВІРШОВАНА АБЕТКА** у виданні **УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ** і „СВОБОДИ“. Ілюстрації — **ЕДВАРДА БОЗАКА**. **ЛЮКСУСОВИЙ, КРЕЙДОВИЙ, ВІЛИЙ ПАПІР.** Ціна — **1.50 дол.** Замовлення і належність слати на адресу: **СВОБОДА** **P. O. Box 346 — Jersey City 3, N. J.**

ЦЕ **ВЕЛИЧЕЗНА** **РІЗНИЦЯ,** **ДЕ** **ВИ** **ЩАДИТЕ!** **4%** **Irving** **SAVINGS** **and Loan Association** **126 MARKET STREET** **near Main • PATERSON** **ARMory 4-4264 • Daily, 9-3; Also, Fri. Even, 6-8** **FREE PARKING: Cor. Hamilton & Union Streets**

Передайте це оголошення з рук до рук! З хати до хати!
Це велика вартість для кожного українця в світі!

ОСІННІЙ ВИПРОДАЖ КНИЖОК

ВАЖНИЙ ВІД 1-го ЖОВТНЯ ДО КІНЦЯ 1963 РОКУ
для кожного покупця в цілому світі, що відразу замо-
вить на суму \$5.00 або більше!

Хто замовить на суму понад \$10.00 отримує даром
портрет Шевченка!
Хто замовить на суму понад \$20.00 отримає даром
ще одну книжку!
Хто закупить на суму понад 50.00 отримає даром
ювілейне видання КОВЗАРА в твердій оправі з золо-
тим витиском!

СПИСОК Ч. 1. (Продовження)

*121.	— РІДНЕ СЛОВО, великий збір оповід. та- ких авторів як Бордуляк, Федкович, Яци- ків і багато інших, всього 290 сторінок друку \$ 2.00 \$ 1.00	
*121a.	— СТРАШНИЙ МОХАХ РАСПУТІН за \$ 2.00 \$ 1.00	
*122.	Салатин, І.: АНГЛО-УКРАЇН. СЛОВНИК, 75 тис. слів з гарною вибіркою, в твердій оп. Цей самий СЛОВНИК без оправи лише за ... \$ 6.50 4.50	
*123.	Степанів, С.: СУЧАСНИЙ ЛІВІВ з малюма- ваннями, О.: НАШІ ЗВІНЧАТІ (Різдвяні і Ве- ликодні), дві ілюстровані книжки \$ 2.00 1.00	
*124.	Стороженко, О.: МАТУСИНЕ ВЛАГОСЛО- ВЕННЯ! \$ 35 20	
*125.	Стороженко, О.: МАРКО ПРОКЛЯТИЙ, дуже гарне! \$ 1.50 1.00	
*126.	Стороженко, О.: МАРКО ПРОКЛЯТИЙ, дуже гарне! \$ 1.50 1.00	
*127.	Стороженко, О.: МАРКО ПРОКЛЯТИЙ, дуже гарне! \$ 1.50 1.00	
*128.	Стороженко, О.: МАРКО ПРОКЛЯТИЙ, дуже гарне! \$ 1.50 1.00	
*129.	Стороженко, О.: МАРКО ПРОКЛЯТИЙ, дуже гарне! \$ 1.50 1.00	
*130.	— СОННИК (новий з номерами) за ціну лиш \$ 3.00 1.50	
*131.	— СУРМА, Орган УВО, ч. 1. Січень 1927 рік, лиш за \$ 25	
*132.	— СУРМА, Орган УВО, ч. 2. Вересень 1927, лиш за \$ 25	
*133.	Сайт: ПІСНІ ШИРОКО ПОВІЮ, 88 сторінок \$ 50 25	
*133a.	Seiboraky, N.: UKRAINE AND RUSSIA, il- lustrated \$ 1.00 50	
*134.	Таборова: ПАНЦІРНИЙ ПОЇЗД „СТРІ- ЛЕЦЬ“ \$ 75 40	
*135.	Т. Костур: ПІДРУЧНИК ДВИЖИМИХ ОБ- РАЗІВ, лиш \$ 40	
*135a.	— THE TRUTH ABOUT POLAND, illustrated, only \$ 25	
*135b.	Туранський, О.: ПОЗА МЕЖАМИ ВОЛЮ, ілюстроване \$ 2.00 1.00	
*136.	Українка, Леся: ВІДА НАВЧИТЬ, видан. Го- верлі лиш \$ 20	
*137.	Українка, Леся: ЛІСОВА ПІСНЯ, нове ви- дання (Ювілейне) \$ 1.00	
*138.	— УКРАЇНСЬКО-АНГ. КУХАРКА, 738 при- писів \$ 2.00 1.00	
*139.	— УКРАЇНСЬКІ НАРОДНІ ПІСНІ, повне \$ 2.00 1.00	
*140.	— УКРАЇН. КОЛЯДІ ЦЕРКОВНІ І НАРОД- НІ \$ 2.00 1.00	
*141.	— УКРАЇНЦІ В ІВАІ (Бразилія), ілюстр. \$ 1.00 50	
*142.	Франко, І.: ЗАХАР ВЕРКУТ, ілюстр. вид. лиш \$ 2.00	
*143.	Франко, І.: ІВАН ВИШЕНСЬКИЙ, ілюстро- ване видання \$ 1.25 60	
*144.	Франко, І.: АБУ КАСИМОВІ КАПЦІ, ілюстр. \$ 1.50 75	
*145.	Франко, І.: ЧОТИРИ КАЗКИ в одній збірці \$ 35 20	
*146.	Франко, І.: П'ЯТЬ Оповідань в одній книзі \$ 1.50 75	
*147.	Франко, П.: ШВЕДСЬКА РУХАНКА, рит- мічні вправи і ігри, з чисельними малюнками \$ 3.50 1.75	
*147a.	Франко, П.: ПАНСЬКІ ЖАРТИ \$ 1.00 50	
*148.	Хрін, С.: ЗЕМОЮ В ВУНКАХ, спогади УПА \$ 2.00 1.00	
*149.	Хрін, С.: КРИЗІ СМІХ ЗАПІСА, спогади УПА \$ 2.00 1.00	
*150.	Хрін, С.: СПОГАДИ ЧЕТОВОГО УПА, ост- роверх \$ 2.00 1.00	
*151.	Ценевич: ЗЛОЩАСНИЙ САМОЦВІТ, чуда- ве! \$ 2.50 1.25	
*152.	— УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА, точний пе- реклад лиш \$ 1.00	
*153.	Чайковський, А.: ОЛЮНЬКА, вел. повість \$ 3.50 1.75	
*154.	Чайковський, А.: ОЛЕКСІЙ КОРНІЄНКО, 3 великі томи лиш \$ 4.00	
*155.	Чайковський, А.: ВІДЛІЧИСЬ, вел. істор. повість \$ 2.50 1.25	
*156.	Чайковський, А.: ЗА СЕСТРОЮ, істор. опов. \$ 1.50 75	
*157.	Чайковський, А.: ЗА ТАТАРСЬКОЮ НЕВОЛІ й лише, лиш \$ 75	
*158.	Чайковський, А.: ПЕРЕД ЗРИВОМ, істор. по- вість! \$ 2.00 1.00	
*159.	Чайковський, А.: МАЛОЛІТНІЙ, вел. пов. \$ 2.00 1.00	
*160.	Чайковський, А.: ЧЕРВОНЕ П'ЯТНО (Коз. повість) \$ 1.50 1.00	
*161.	Чайко, Граф: ЩОДЕННИК ГРАФА ЧІЯНО, лиш за \$ 1.00	
*162.	О. Чаплинський: ПОДРУЖНІ ПРАВИЛА \$ 20	
*163.	— ТОПОГРАФІЯ, дуже цінне видання \$ 2.00 1.00	
*164.	— ПРОСТІ І ПРАЦІ ПІТАВІВ з малюма- ми! \$ 2.00 1.00	
*165.	Шевченко, Т.: МАЛИЙ КОВЗАР, ілюстр. ді- тям за \$ 1.00	
*166.	Шевченко, Т.: КОВЗАР, вибір для молоді і школ \$ 3.00 1.50	
*167.	Шевченко, Т.: КОВЗАР, ювілейне видання з 1880 року \$ 3.00 1.50	
*168.	Шевченко, Т.: КОВЗАР, це саме в твердій оправі, лиш \$ 4.00	
*169.	Шевченко, Т.: ПОВІСТІ, Том І. АРТИСТ І МУЗИКА \$ 4.50 2.00	
*170.	Шевченко, Т.: ПОВІСТІ, Том ІІ. НАЙМІН- КА, БАРАНАК, ВІЗНИЦЯ, Дві вел. книжки, 568 сторінок \$ 2.00	
*171.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*172.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*173.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*174.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*175.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*176.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*177.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*178.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*179.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*180.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*181.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*182.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*183.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*184.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*185.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*186.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*187.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*188.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*189.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*190.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*191.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*192.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*193.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*194.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*195.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*196.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*197.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*198.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*199.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*200.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*201.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*202.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*203.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*204.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*205.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*206.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*207.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*208.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*209.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*210.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*211.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*212.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*213.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*214.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*215.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*216.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*217.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*218.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*219.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*220.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*221.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*222.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*223.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*224.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*225.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*226.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*227.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*228.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*229.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*230.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*231.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*232.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*233.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*234.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*235.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*236.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*237.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*238.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*239.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*240.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*241.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*242.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*243.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*244.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*245.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*246.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*247.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*248.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*249.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*250.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*251.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*252.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*253.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*254.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*255.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*256.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*257.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*258.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*259.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*260.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*261.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*262.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*263.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*264.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*265.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*266.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*267.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*268.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*269.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*270.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*271.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*272.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*273.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*274.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*275.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*276.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*277.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*278.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*279.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*280.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*281.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*282.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*283.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*284.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*285.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*286.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*287.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*288.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*289.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*290.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*291.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*292.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*293.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*294.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*295.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*296.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*297.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*298.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*299.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*300.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*301.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*302.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*303.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*304.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*305.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*306.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*307.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*308.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*309.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*310.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*311.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	
*312.	Шевченко, Т.: ДУМИ І ПІСНІ, 50 твор. Шев- ченка лиш \$ 25	